

Vefsn kommune
- et steg foran

Levekårsplan 2018-2022

Innhold

Innledning.....	3
Bakgrunn	4
Lokal dialog.....	6
1. Det personlige	7
2. Nære og daglige relasjoner/familie/venner.....	8
3. Arbeid og skole	8
4. Møteplasser, fritidsarenaer og organisasjonsdeltakelse.....	8
5. Lokalsamfunn	9
Forslag på nye eller fornyende tiltak?	9
Erkjennelse av vårt individuelle ansvar og endring av egen praksis.....	10
Avdekke og avbøte dårlige levekår	10
Skape inkluderende arenaer for fellesskap og arbeid.....	11
Skape gode holdninger og kulturer i lokalsamfunnet.....	12
Vefsn kommunes mål for bedre levekår for barn og unge	12
Tiltak	13
Tiltak 1 Familiens hus	13
Tiltak 2. Virksomhetsplan i Folkehelseenheten	14
Tiltak 3. Arbeid og aktivitet	15
Tiltak 4. Skoletiltak	16
Tiltak 5. Barnehagetiltak	17
Tiltak 6. Sosial kompetanse	18
Tiltak 7 Universell utforming.....	19
Tiltak 8 Styrking av LIM-utvalget	20
Tiltak 9 Inkluderingsgruppe- mot barnefattigdom	21
Tiltak 10 Barn som pårørende	22
Tiltak 11 Rett på.....	22
Tiltak 12: Videreføring av Flere Farger Vefsn 2018 - 2022	23
Kvalitetssikring	26

Innledning

Planarbeidet med levekårsplan har sitt utspring i vedtak i kommunestyret og tilskudd gitt fra Fylkesmannen. Fylkesmannen har gitt tilskudd med bakgrunn i kommunens arbeid med «*Vårres Unga Våres Framtid*». I dette arbeidet er det barns beste og FNs barnekonvensjon som står i sentrum. Derfor har arbeidet med planen hatt et spesielt fokus på situasjonen og stemmene til barn og unge.

Når vi skulle starte arbeidet med Levekårsplanen for Vefsn ble det tidlig definert at arbeidet skulle ha en positiv vinkling. Planen skulle gi innspill på hvordan vårt lokalsamfunn skal bli mer attraktivt og hvordan vi alle kan være viktige bidragsytere for deltakelse og inkludering. Arbeidet har vært delt inn i tre hovedområder. Det første var inkludering, så fattigdom og til slutt høyt konfliktnivå i nære relasjoner.

I arbeidet med planen ble det tidlig klart at temaene høgkonflikt i familie, fattigdom og inkludering ble svært vanskelig å avgrense og skille. Vi opplevde at de forskjellige temaene hang sammen. Spesielt ble det mange sammenfall på hvordan man avdekker og oppdager problemer, men også på hvordan vi avbøter og forebygger de tre temaene. I tråd med planens positive vinkling har inkluderingsarbeid vært i fokus. Vi har hatt spesielt fokus på hvilke forutsetninger som barn og unge mener må være tilstede for at man skal lykkes med deltakelse.

De viktige diskusjonene ble gjort lokalt sammen med de som ønsket å være med på å diskutere bedring av levekår. Når det gjelder tema inkludering og deltakelse har hele ungdomstrinnet i Vefsn vært med på å gi innspill i planen. Når det gjelder dette og andre tema er også små grupper av brukere involvert i dialogen.

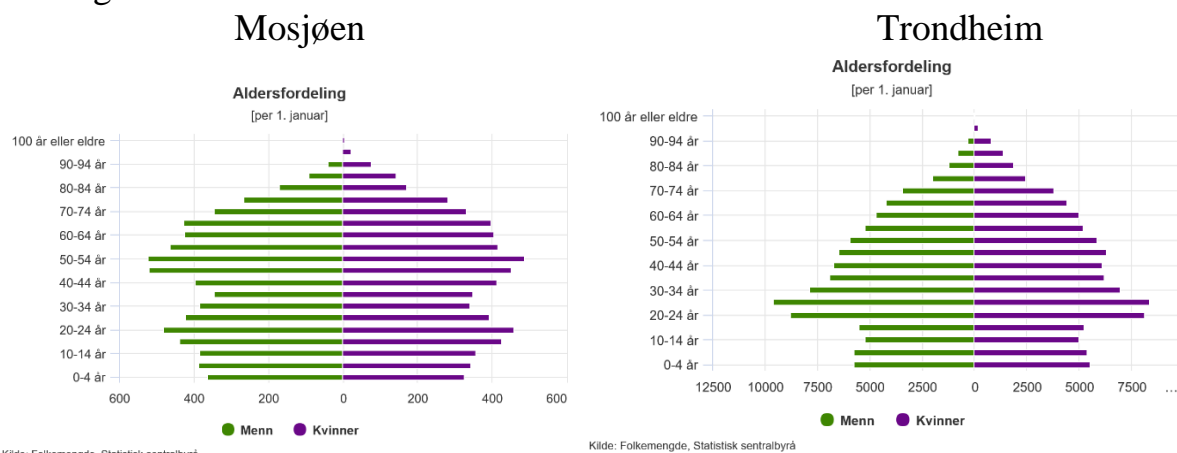

Arbeidet med planen er koordinert av SLT-koordinator med hjelp fra mange hold, spesielt må Administrativ gruppe, LIM-utvalget og MED ungdom i fokus trekkes fram.

Bakgrunn

Det er dialogen som har vært det sentrale i planarbeidet ikke statistikker, men de lager likevel et interessant bakteppe for vårt arbeide. Hvordan er alderssammensetningen i Vefsn? Hvor mange mottar Sosialhjelp og er det mange unge som får denne ytelsen? Hvor mange personer er innvandret fra et annet land og hvor mange har foreldre som er innvandrere. Hvor mange trives av ungdom i Vefsn og har det bra på skolen? Er noen av parameterne har vi valgt å sammenligne Mosjøen med som er stabil i folketall og Trondheim som en kommune i vekst.

Demografi

Kilde: Folkemengde, Statistisk sentralbyrå

<http://www.ssb.no/kommunefakta/vefsn>

Kilde: Folkemengde, Statistisk sentralbyrå

<http://www.ssb.no/kommunefakta/trondheim>

Det viktigste skille mellom vekstkommunen Trondheim og det stabile Vefsn er at gruppa 20-40 år er forholdsvis større i Trondheim og at gruppa «de over 50 år» dominerer i Vefsn.

Sosialhjelpsmottakere:

Når det gjelder sosialhjelpsmottagere ser vi at vi ligger under landsgjennomsnitt og omentrent likt med Trondheim. Dessverre ser det ut som en større del av våre innbyggere i aldersgruppa 18-24 er sosialhjelpsmotakere.

2017	Sosialhjelpsmottakere	Andelen sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggere	Andelen sosialhjelpsmottakere 18-24 år, av innbyggerne 18-24 år
1601 Trondheim	4771	2,5	4,7
1824 Vefsn	311	2,3	8,0
Landet		2,6	

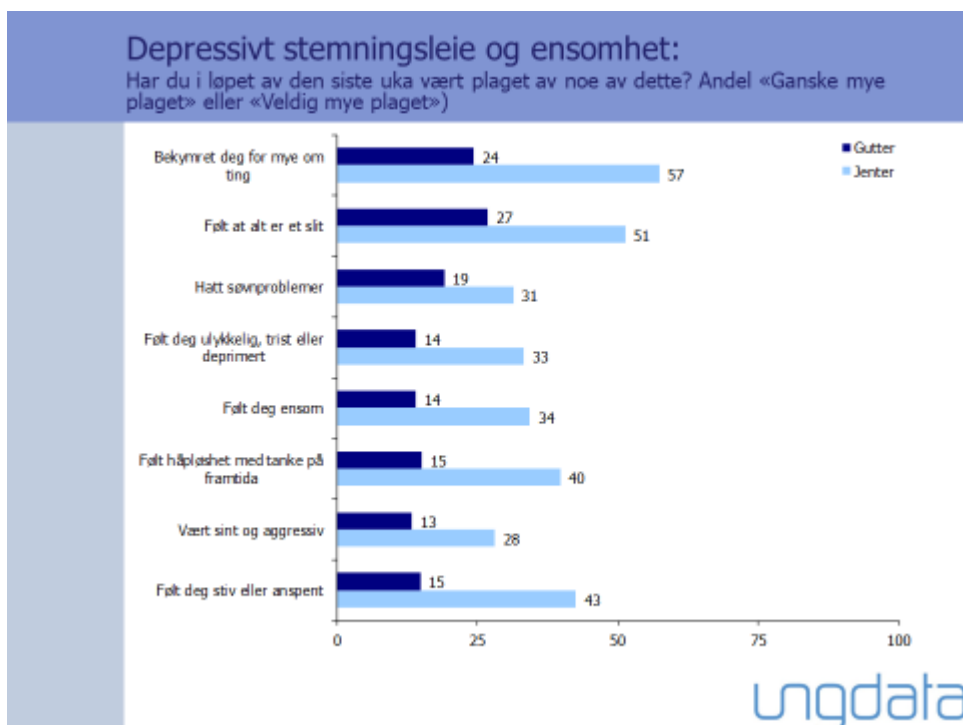
Etnisitet

Innvandrere og norskfødte etter landbakgrunn og kommune. 1. januar 2017							
	EU/EØS, USA, Canada, Austra		Asia, Afrika, Latin-Amerika, Asia, Afrika, Latin-Amerika, Oseania unntatt Australia og New Zealand, og Europa utenom EU28/EØS		totalt reg	folketall	% av folketall
	Innvandrere	Norskfødte med innvander foreldre	Innvandrere	Norskfødte med innvander foreldre			
I alt	341321	36201	383666	122563	883751	5 258 317	16,80672732
Trondheim	9904	930	13272	3377	27483	192847	14,25119395
Vefsn	360	17	507	68	952	13452	7,07701457

<https://www.ssb.no/befolkning/statistikker/innvbef>

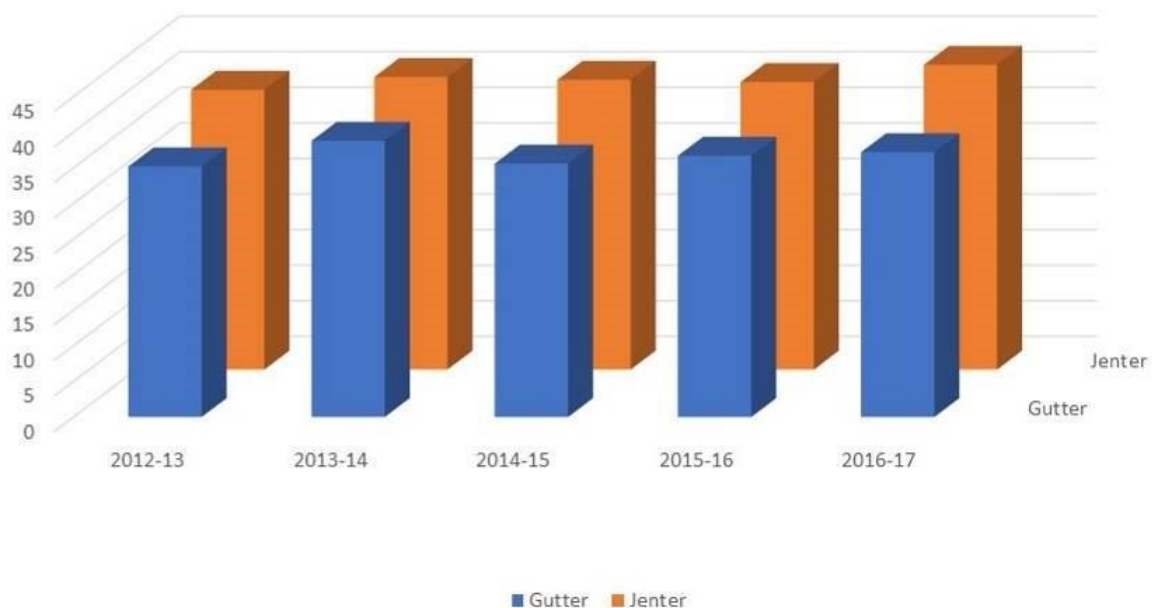
Når det gjelder innvandring ser vi at vi har en mye lavere andel innvandrere enn både gjennomsnittet for landet og Trondheim.

Ungdata

Ungdata sier det sammen som vi får tilbakemelding om i andre kanaler, jenter sier at arbeidet med psykisk helse er noe som er viktig og noe som vi kan bli bedre på.

Grunnskolepoeng

I likhet med landet forøvrig skårer gutter dårligere på eksamen enn jenter.

Lokal dialog

Planen henter sine viktigste innspill gjennom et dialogarbeid med barn, ungdom og voksne. Denne dialogen er det viktigste og den tyngste delen av planarbeidet. Dialogen ga innspill på hva vi legger i de ulike begrepene, hva disse betyr for Vefsn og hvilke tiltak vi kan gjøre for at levekår kan bli bedre i Mosjøen. Et bredt spekter av mennesker har deltatt i dialogen. Det har vært representanter fra ulike miljø og interesseorganisasjoner, ledere og ansatte i Vefsn kommune og brukere av kommunale tjenester samt alle ungdomsskoleelever i Vefsn. I tillegg har ungdomsrådet gjennomført ungdomspolitiskdag med deltakere fra ungdoms- og Videregående skole.

Bildet fra dialogmøte

Vi har spurt deltakerne i prosessen hva de legger i begrepene fattigdom og inkludering? Noen av de svarene vi fikk var:

"Inkludering for meg er at vi tar vare på hverandre og alle vi kjenner"

"Inkludering er at alle får være med uansett bakgrunn."

"Inkludering er at jeg blir sett"

Vefsns største plandag gjennom tidene ble avholdt den 26. oktober på Kippermoen. Der deltok over 700 mennesker i en temadag om inkludering. Her var det både ung til ung dialog og dialog mellom generasjonene. Alle var med å diskutere hva inkludering er og hvordan ståa er i kommunen. Deltakerne kom med forslag om hva som kan gjøres for at vi kan bli bedre på inkludering og deltakelse.

Temaene i planvedtaket er også belyst i andre dialoger slik som Ungdomspolitik dag. Vi har også hatt dialog med mange voksne og ungdom om de temaene. Rapporter fra disse dialogene ligger som vedlegg til planen.

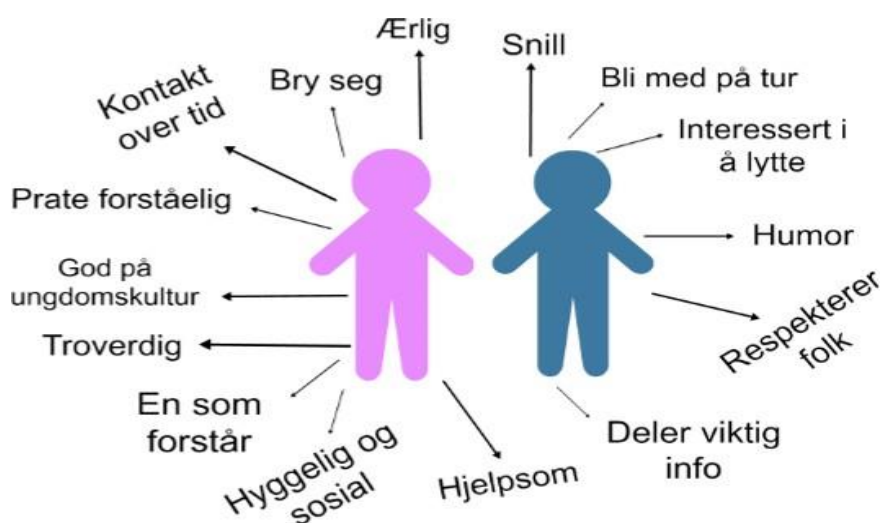
I vår dialog trer ulike mønstre fram når de vi møter skal forklare hva inkludering, fattigdom og vold i nære relasjoner er. Vi ser at det å skape inkludering, bekjempe fattigdom og vold i nære relasjoner krever mange av de samme grep og tiltak. Dialogen ga disse mønstrene:

1. Det personlige

Egne opplevelser av å bli inkludert og egne handlinger for å inkludere andre trekkes fram som viktige for dialogdeltakerne. Her er refleksjoner rundt egen motivasjon for inkludering og egne kunnskaper om kultur og språk gjentagende i vår plandialog. Deltakerne i dialogen er også svært opptatt hvordan man blir møtt og behandlet som enkeltindivid. Dette gjelder både som fagperson og som bruker av tilbud og tjenester.

«Inkludere mere selv, og foreslå ting å gjøre med andre.»

“det er vanskelig å få seg norske venner når man ikke lærer seg Norsk”

Bildet over er modellen av den gode profesjonelle hjelper for unge med erfaring fra hjelpeapparatet.

2. Nære og daglige relasjoner/familie/venner

Det å ha nære og gode relasjoner i familie, kollegaer og blant venner er også et gjentakende tema, og når disse er på plass, gir det trygghet i hverdagen. Nære relasjoner nevnes også som en utfordring hvis man har nære relasjoner som er konfliktfylt eller at man ikke omgås andre enn sine nære. Dette sier vår dialog kan gi både på sosiale, profesjonelle og kulturelle utfordringer.

«Vi har et stort ansvar som foreldre. Vi trenger voksenopplæring! Vi som voksne har lagt ei liste over hva som er greit. Vi voksne må bevisstgjøres som rollemodeller»

“Jeg synes at min klasse er veldig omsorgsfull, alle er snille, men hvis vi går i kantinen er det ingen som setter seg sammen med oss. Bare klassen sitter sammen og spiser”

3. Arbeid og skole

Tilgang til sosiale arenaer som arbeid/praksis og utdanning er noe som blir trukket fram som svært viktig. Spesielt når disse blir organisert på en måte som oppleves som meningsfulle og inkluderende. De trekkes de fram som kilder til kunnskap samt kulturell og sosial kompetanse.

“De var flinke å ta tak i enkeltpersoner. Tilrettelegging for den enkelte.”

“Blir ikke helt inkludert med de norske, men vi får komme på skole. Det er vanskelig å få norske venner”

Bilde fra fagdag om barnas situasjon i høgkonfliktfamilier

4. Møteplasser, fritidsarenaer og organisasjonsdeltakelse

Deltakelse i frivillig og sosialt arbeid ses på som en stor kilde til inkludering og deltakelse. Noen lag og foreninger trekkes fram som spesielt gode på dette. Fagpersonell trekker også fram tverrfaglig og tverrsektorielle møteplasser. Spesielt når møteplasser blir organisert på en måte som oppleves som meningsfulle og inkluderende

“Vefsn har mange aktiviteter som vi kan delta på”

5. Lokalsamfunn

Lokalsamfunnet Vefsn og den kulturen som folk møter trekkes fram både som en styrke og ei utfordring. Lokalsamfunnet har mange tilbud og tjenester. I vårt planarbeid sies det at Vefsnen generelt og noen tilbud som de ytes av kommune /lokalsamfunn kan av ulike grunner oppfattes som vanskelig tilgjengelig. Det kan også være uklart hvem som eier og tar ansvar for inkluderingsarbeidet i kommunen.

“Folk er litt stengte, er ikke åpne om å inkludere.”

“noen har veldig mange fine aktiviteter i samarbeid med skolen og andre i frivillighetssentralen”

Forslag på nye eller fornyende tiltak?

Hvis vi skal sammenstille forslagene for bedre levekår slik som de er framkommet i arbeidet med planen er det noe som går igjen. Det er:

1. Erkjennelse av vårt individuelle ansvar og ønske om endring og forbedring av egen praksis
2. Avdekke og avbøte. Se individet og gi hjelp og støtte før problemene eskalerer.
3. Skape inkluderende arenaer for fellesskap og arbeid
4. Skape gode holdninger og kulturer i lokalsamfunnet

I avsnittene under er en oppsummering av ulike tiltak som ble foreslått under de dialogen

Bilde av innledere og arrangører fra fagdag om barnas situasjon i høgkonfliktfamilier

Erkjennelse av vårt individuelle ansvar og endring av egen praksis

Bilde fra fokusdag for voksne

Kurs for foreldre,
Holdningsskapende arbeid
i barnehage og skole.
Ha mer om inkludering på
skolen
Lære et felles språk slik at
man kan kommunisere,
delta i dugnad og være
sosial

Avdekke og avbøte dårlige levekår

Bilde fra arbeidet i administrativ gruppe

Rutiner som avdekker fattigdom, utenforskap og vold i
nære relasjoner.

Rutiner om hvordan informasjon skal gis til målgruppa

Rutiner om hvordan gi avbøtende tiltak

Redusert Foreldrebetaling i barnehage

Redusert foreldrebetaling i SFO

Redusert pris på treningskort

Friplasser på kulturskolen

Bostøtte

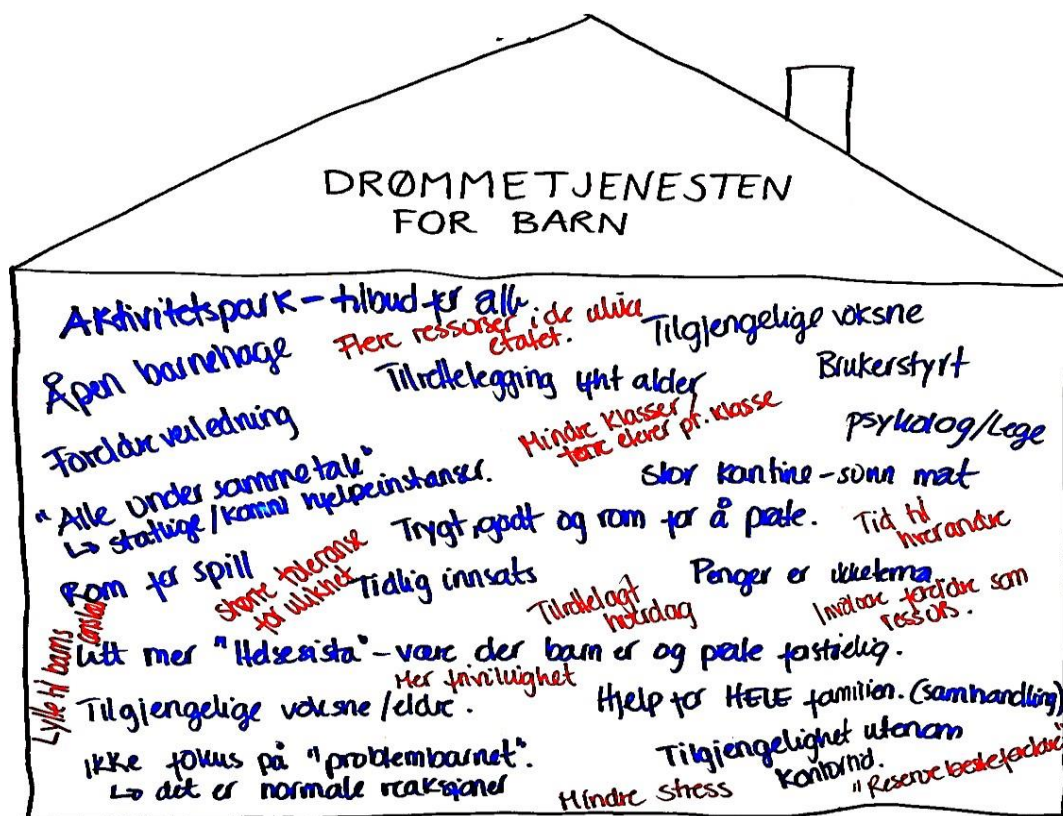
Årshjulet til ungdomstjenesten

Ferie for alle

Inkluderingsregnskap

Skape inkluderende arenaer for fellesskap og arbeid

Modell laget av resursteam om hva som er drømmetjenesten for barn.

Driv

Fattigdomsgruppe nav, barnehage, helsesøster, kultur og frivillighet

Styrking av Ressursgruppe mot vold i nærrelasjoner

Styrking av LIM-utvalg

” Forbedre fritidstilbudene og transporttilbudene, slik at det lettere å møtes og lettere å inkludere. Flere gratis arrangement.

Bedre reklamering og kommunikasjon.

Arbeidsplasser som tar imot folk som trenger språk/arbeidstrening

Sosiale møteplasser og kafeer med «vertskap»

Utstyrssentral

Koordinator

Skape gode holdninger og kulturer i lokalsamfunnet

Lederskap og innsats fra kommunen

Koordinering av innsatsen

«Infløttarstevne»

Kampanjer

Hilseminister

Kurs

Vefsn kommunes mål for bedre levekår for barn og unge

Når man skal lage mål i en slik plan som så i så stor grad legger opp til dialog og arbeid med holdninger, kan det være vanskelig å sette seg konkrete målbare mål. Vi ønsker likevel å ha fire mål der to av dem er enkelt målbare og to stiller mere krav for å kunne måles.

1. I løpet av planperioden skal Vefsn kommune bli kåret til Norges beste barne- og ungdomskommune.
Annethvert år kårer Barne- og familiedepartementet årets barne og ungdomskommune, arbeidet med barn og unge skal være så godt at vi kvalifiserer til denne prisen.
2. Vefsn kommune sine tjenester skal oppleves som meningsfulle og inkluderende.
For å måle dette må det i planperioden gjennomføres kvalitative brukerundersøkelser.
3. Hvert år skal det legges fram et inkluderingsregnskap.
LIM-utvalget sammen med rådmannen legger fram et lokalt inkluderingsregnskap som minimum inneholder kvalitetssikring av det som foreslås i denne planen.
4. Ved planens utløp skal det bo flere unge (i alderen 25 til 35 år) og innvandrere i Vefsn kommune.

Tiltak

Tiltak 1 Familiens hus

Ansvar: Rådmannen

Tidsfrist: 1.1.2020

Økonomisk konsekvens:

År	2019	2020	2021	2022
Driftsutgift	1.000,000,-	1.000,000,-	1.000,000,-	1.000.000.-

Beskrivelse av tiltaket:

Vefsn kommune skal skape en felles ordning for tidlig innsats og støtte gjennom å etablere familiens hus. Vi skal innføre en helhetlig metode og samlokalisering av hjelpetjenester som arbeider med sosiale problemstillinger blant barn og familier. Vi skal etablere en tjeneste som kan møte disse utfordringene.

Vefsn kommune driver med mange aktiviteter og tiltak som er trivselsfremmende og forebyggende. Det synes likevel slik at det er ei gruppe på ca. 5 til 10 % av ungdommer som utsettes for risikofaktorer og som vi ikke har funnet adekvate tiltak for.

Ting kan tyde på at tiltak utsettes i påvente av at ting skal bli bedre, men det må handles før problemene blir irreversible. Vefsn kommune ønsker derfor å ha særlig fokus på samhandling når barn og familier er i kontakt med kommunens tjenester. Vi ønsker å ta i bruk metoder og samlokalisering av tjenester som identifiserer og avbøter sosiale problemstillinger i denne gruppen. Slik at adekvat hjelp basert på samarbeid og kunnskap kan gis. Det er viktig at tiltak som iverksettes er koordinerte og settes inn mot barn og unge og deres nettverk når de trenger det som mest.

Det ideelle har vært ei samlokalisering av alle hjelpetjenester som yter hjelp til barn og deres familier. Det er tjenester som PPT, Barnevern, Helsesøstertjenesten, utredningskontor, ROP, NAV og flyktingetjenester (inkludert opplæring) samt åpen barnehage. Skolebygg kan være aktuell som lokalisering som følge av omstrukturering i skolesektoren.

Et slikt arbeid vil kreve omfattende prosesser der mange ansatte vil være involvert, det er derfor viktig å sett av nok tid og ressurser til dette arbeidet. Prosessen må også være så åpen at deltakerne skjønner at de har innflytelse over sluttproduktet og at vi skal lage vår egen modell som passer for Vefsn.

Rådmannen ansetter prosjektleder. Rådmannen og prosjektleder får i oppgave å innhente og utarbeide rammer for å realisere Familiens hus.

Sak om etablering av Familiens hus fremmes for politisk nivå i første kvartal 2019. I saken beskrives organisering, faglig tilnærming og kostnader.

Tiltak 2.Virksomhetsplan i Folkehelseenheten

Ansvar: Driftsenhetsleder

Tidsfrist: Løpende

Økonomisk konsekvens: Innenfor eksisterende rammer

I arbeidet med inkludering og fattigdomsarbeid skal Enhet for folkehelse:

Tilrettelegge for

- at den organiserte idretten med utøvergrupper med særskilt behov får tid i hallanlegg
- gode nærmiljø og nærturområder som er tilgjengelig for alle
- en arena hvor frivillige organisasjoner kan lære av hverandre
- at økonomi ikke er til hinder for å delta i organisert idrett, eller aktivitet som utøves i de kommunale idrettsanleggene

Samarbeide

- med idrettslagene om løsninger som reduserer frafall i ungdomsårene
- med SLT-koordinator for å synliggjøre tilskuddsordningen for fattigdomsmidler, slik at flere frivillige organisasjoner søker på disse midlene
- Med frivillige organisasjoner om en Møteplass for og av eldre
- Med kulturenheten om Fritidserklæringen
- Med frivillige organisasjoner med høy andel eldre medlemmer om tiltak som skaper mer aktivitet blant eldre frivillige

Informasjonsrollen

- bistå lag og foreninger i å videreformidle aktivitetstiltak for alle
- Frivilligsentralen i Vefsn skal være en møteplass for alle som deltar eller har lyst til å delta i frivilligheten
- Kurspakke – «folkeskikk og holdninger» som frivillige lag og foreninger kan bruke.
- Informere minoritetsgrupper om frivillighetsprinsippet i norsk kultur
- Informere om at det fins en ordning for mennesker med vedvarende lavinntekt for å få redusert pris på kjøp av treningsavtale på Kippermoen

Om aktivitetsmulighetene som fins i Vefsn

Utførerrollen

- Videreutvikle BUA Vefsn – en utstyrssentral med aktivitetsutstyr tilgjengelig for alle
- Vefsn Frivilligsentral skal sørge for å skape enda mer engasjement rundt frivillighet
- Dialogmøter med frivillige organisasjoner om tiltak som fremmer deltagelse og inkludering

Tiltak 3. Arbeid og aktivitet

Ansvar: Nav – Driftsenhetsleder

Tidsfrist: 2019

Økonomisk konsekvens:

År	2019	2020	2021	2022
Driftsutgift	1.000,000, -	1.000,000,-	1.000,000,-	1.000.000.-

NAV må ha flere tiltaksplasser som er tilpasset behovet til den enkelte. Gjennom arbeidstrening og praksis kan mennesker som står utenfor arbeidslivet få nødvendig bistand til å kunne delta i arbeid og utdanning. Arbeidsledigheten i Vefsn er svært lav. For å sikre framtidig arbeidskraft er det nødvendig å minimalisere utenforskap i arbeidslivet. Det gjelder eksempelvis arbeidssøkere, flyktninger, ungdommer uten fullført utdanning på videregående skoles nivå og mennesker med helseplager.

- DRIV utredning og rapport vedlagt .
- Arbeidstrening i bedrift
- VTA plasser – et aktivitetstilbud til mennesker som ikke kan arbeide i ordinært arbeidsliv.
- Oversikt over tiltaks- eller utprøvingsarenaer i Vefsn kommune.

Det er behov for at strategisk ledelse initierer en kartlegging, og oversikten må være kjent av NAV, Vefsn Voksenopplæring og personalavdelingen.

Det eneste kostnadskrevenende delen av tiltaket er DRIV, de øvrige er realiserbare innenfor ordinært budsjett.

Tiltak 4. Skoletiltak

Ansvar: Kommunalsjef oppvekst

Tidsfrist:

Økonomisk konsekvens:

År	2019	2020	2021	2022
A. Driftsutgift Kombinasjonsklassen	1.000.000,-	1.000.000,-	1.000.000,-	1.000.000,-
B. Driftutgift Moderasjon SFO	375 000,-	375 000,-	375 000,-	375 000,-

Skolen gjør i dag et betydelig arbeid for inkludering og for å avdekke sosiale problem og har gjennom en årrekke arbeidet tverrfaglig i team. I vårt arbeid ble følgende tiltak løftet som mulige generelle ordninger som burde vurderes som faste ordninger i grunnskolen i Vefsn:

- Trivselslederordning på alle skoler.
- Moderasjonsordninger/Gratis SFO -
På samme måte som inntektsavhengig foreldrebetaling i barnehage slik at foreldre kan velge SFO som fritidsaktivitet for barna sine, uavhengig av egen økonomi.
- Videreføring av Kombinasjonsklassen
Drives nå som en forsøksordning som ikke har fast finansiering.
- Helsesøster lett tilgjengelig
Helsesøster bør ha kontor sentralt plassert med universell utforming og lang Åpningstid.
- Egne temadager om psykisk helse på alle skoler
- Vurdere livsmestring som eget tema i undervisning.

Tiltak 5. Barnehagetiltak

Ansvar: Driftsenhetsleder Barnehage

Tidsfrist:

Økonomisk konsekvens:

År	2019	2020	2021	2022
Minoritetsveileder i barnehage	750.000,-	750.000,-	750.000,-	750.000,-

Beskrivelse av tiltaket:

I arbeidet til barnehagene er det tre innsatsområder som er utpekt når det gjelder arbeid med målgruppa i kontakt med barnehage.

Det første er arbeidet med Tidlig innsats - prosjekt er støttet av fylkesmannen og Vefsn kommunens arbeid med Vårres unga. Prosjektet er i avslutningsfasen og vil være et viktig redskap for forebygging, avdekking og avbøting i henhold til inkludering, fattigdom og vold i nære relasjoner.

Barnehagesektoren forvalter lovpålagte moderasjonsordninger for foreldrebetaling. Denne ordninga er et mye brukt tiltak for målgruppa. I planarbeidet har det vært diskutert på hvilken måte informasjon om andre ordninger kan gis i forbindelse med søkeprosessen. Derfor er barnehagesektoren invitert inn i inkluderingsgruppa.

Den siste er styrket språkopplæring i barnehager. For å delta i dialogen, si sin mening, si fra hvis noe er galt er det kritisk at minoritetspråklige får språkopplæring i barnehager. Dette vil kreve kompetanse og spesialisering. Det bør vurderes om man skal ha minoritetsveileder i barnehage på samme måte som i skolen.

Tiltak 6. Sosial kompetanse

Ansvar: NAV, flyktningetjenesten

Tidsfrist:

Økonomisk konsekvens: Innenfor eksisterende rammer

Grunnlaget for inkludering og deltakelse er kompetanse på språk, kultur og relasjoner. Det er ekstremt viktig at kommunen er aktiv i å gi støtte og oppmuntre i dette arbeidet. Mange av tilbudene som skal gi trening i språk og relasjonskompetansen er drevet av kommunen.

- Voksen- og Grunnskoleopplæring
- Tilgang til viktige fellesarenaer som skole, SFO og barnehage
- Inkludering i arbeid (praksis, arbeidstrening)
- Forelderekurs som DUÅ og lignende
- Fysiske aktiviteter i svømmehall, skoler og idrettshaller
- Miljøtjeneste for enslige mindreårige.

Planprosessen viser at vi har et stort potensiale for forbedringer av disse tjenestene. Det bør vurderes på hvilken måte dette arbeidet bør organiseres i fremtiden.

En samorganisering av tjenestene til flyktningetjenesten NAV, voksenopplæring og Miljøtjeneste for mindreårige bør vurderes.

Rådmannen får i oppgave å innhente og utarbeide rammer for å realisere ny organisering.

Sak fremmes for politisk nivå i første kvartal 2019. I saken beskrives organisering, faglig tilnærming og kostnader.

Tiltak 7 Universell utforming

Ansvar: Teknisk drift/ Plan og utvikling

Tidsfrist: 01.01.2020

Økonomisk konsekvens: Ekstern finansiering og innenfor eksisterende ramme

Beskrivelse av tiltaket:

Det foregår nå flere utredninger som skal gi kultur og boligtilbud til befolkningen i Vefsn.

I forbindelse med etablering av ny videregående skole og en mulig samlokalisering/utbygging av idrettshall med videregående skole bør det utarbeides en sak for kommunestyret om mulig samlokalisering av universelt utformede fritidstilbud.

Aktuelle kulturtilbud vil være bibliotek, kulturskole, ungdomsklubb og kino. Flere av disse tilbudene har i dag lokaler som ikke universelt utformet

I forbindelse med arbeidet med Boligplan og Boligsosial plan tas brukermedvirkning og universell utforming inn i arbeidet.

Det lages et eget prosjekt om universell utforming. Prosjektet har utgangspunkt i de over nevnte prosjekt men foretar også ei kartlegging av bruk og utforming av eksisterende offentlige bygg. Kartlegging gjøres i samarbeid med brukere.

Mye av arbeidet kan gjøres som en del av ordinært arbeid. I tillegg søkes det om eksterne midler.

Tiltak 8 Styrking av LIM-utvalget

Ansvar: LIM-utvalget

Tidsfrist: 10/18

Økonomisk konsekvens:

År	2019	2020	2021	2022
Inkluderingskonferanse	50000	55000	60000	65000

Inkluderingsregnskap og inkluderingskonferanse

Den nye loven om likestilling stiller krav til bedrifter som Vefsn kommune om å kartlegge egen praksis når det gjelder likestilling og inkludering. I arbeidet med planen ønsket LIM-utvalget å være med å gjennomføre ei slik kartlegging. De ønsket å gjennomføre den i samarbeid med rådmannen. Man ønsket ei breiere kartlegging av situasjonen enn den som gjøres nå når det gjelder arbeidet med inkludering i kommunen. Resultatet fra denne legges fram for politisk behandling og på årlig inkluderingskonferanse som LIM-utvalget skal organisere.

I henhold til "Lov om likestilling og forbud mot diskriminering" § 26 skal offentlige arbeidsgivere kartlegge og følge opp sitt arbeid med likestilling og inkludering.

Arbeidet skal evaluere kommuneorganisasjonens forhold til dette arbeidet. LIM-utvalget ønsker at opplegget for kartlegging har en fast del knyttet til absolutte krav i loven og en del som kan endres i forhold til det som oppfattet som aktuelt og relevant. LIM-utvalget skal være politisk styringsorgan for dette arbeidet. Resultatet fra denne kartlegginga skal være en del av kommunens årsmelding samt legges fram på årlig inkluderingskonferanse.

Regnskap for likestilling skal minimum ha følgende tema:

- Dekke undersøkelsesbehovet fra loven
- Resultatvurdering av planen
- Eget årlig fordypningstema som velges av LIM-utvalget

LIM-utvalget gjennomfører i samarbeid med administrasjonen en årlig konferanse for inkludering og mangfold. Tema for konferansen bestemmes av LIM-utvalget. Inkluderingsregnskapet legges fram på denne konferansen.

Konferansen vil gi en økonomisk utgift som LIM-utvalget ikke har budsjett til.

Tema for konferansen i 2018 er Seksuell identitet. Ungdomsråd og MED ungdom i fokus inviteres inn i arbeidet med den første konferansen. Det skal være en sammenheng mellom arbeidet med regnskapet og tema som velges for Inkluderingskonferansen.

Tiltak 9 Inkluderingsgruppe- mot barnefattigdom

Ansvar: NAV

Tidsfrist: 01.10. 18

Økonomisk konsekvens:

Det opprettes en egen administrativ inkluderingsgruppe. Denne skal ha et spesielt ansvar for koordinering av tiltak og ordninger knyttet til barnefattigdom. Følgende instanser skal være representert: Barnehage, skole, barne- og ungdomstjenesten, folkehelse, kultur og NAV. Representanter fra andre aktuelle enheter, frivillig sektor og ungdomsråd inviteres til møtene

Det skal utarbeides rutiner om hvordan gi og gjøre kjent avbøtende tiltak for :

- Redusert Foreldrebetaling i barnehage
- Redusert foreldrebetaling i SFO
- Redusert pris på treningskort
- Friplasser på kulturskolen
- Bostøtte
- Årshjulet til ungdomstjenesten
- Ferie for alle
- Sosialhjelp
- Følge opp Fritidserklæringen
- Søknader om barnefattigdomstiltak

https://www.regjeringen.no/contentassets/42fc032208724215886755da5d165f1e/folder_fritidserklaeringen.pdf

Tiltak 10 Barn som pårørende

Ansvar: Tjenestekontoret

Tidsfrist: 01.10.18

Økonomisk konsekvens: Ekstern støtte og eksisterende rammer.

I arbeide med planen trekkes det fram at barn og unge må få hjelp når det oppstår kriser i familene. Det er under etablering ei ordning med barnastalsperson i saker der nære omsorgspersoner utsettes for alvorlig traumer. Ordningen skal inneholde rutiner og etablering av et nettverk med kontaktpersoner i de ulike tjenesten i Vefsn som har som hovedoppgave å se barn og unge og deres situasjon når det oppstår kriser i en familie.

Det er søkt om ekstern støtte til tiltaket, vedlagt er planen og en beskrivelse av tiltaket.

Tiltak 11 Rett på

Ansvar: Rus og psykiatritjenesten

Tidsfrist: 01.10.18

Økonomisk konsekvens: Ekstern støtte og eksisterende rammer.

Vefsn kommune har opplevd økte forventninger og behov for tjenester for ungdom innenfor rus- og psykiatrifeltet. Ungdomsundersøkelse og tilbakemeldinger fra ungdomsgruppa understøtter dette. I tillegg er det i henhold til statlige veileder et økt krav til at kommunene i større grad enn tidligere om må gi tilbud til målgruppa.

Rus- og psykiatritjenesten i Vefsn opplever nå økt etterspørsel fra ungdom. Tidligere var hovedvekten blant de unge 18 år og oppover, men nå kommer forespørselen fra ungdom ned i 13-års alder. I den forbindelse ser de behov for å tilpasse tjenesten til ei yngre aldersgruppe. De ønsker å vite mer om hva de unge har av hjelpebehov og hvilke forventninger de har til tjenesten. Med bakgrunn i dette vil de videreutvikle tjenesten og søke å imøtekomme de unges behov på best mulig måte.

Kommunen har rusmiddelpolitisk handlingsplan for perioden 2016-2020. I planens tiltaksdel beskrives tidlig innsats og samarbeid innenfor rusforebygging. Rus forstås som en del av psykisk helseperspektivet, ofte følger uheldig atferd som en konsekvens av problemer knyttet til psykisk helse. I ROP omtaler vi psykisk helse som en «paraply», med underforliggende kategorier som bl.a. avhengighet annen uheldig atferd. Tiltaket vil være nært knyttet til opptrappingsplanens mål om brukerstyring og tidlig innsats.

Rus- og psykiatritjenesten har tatt kontakt med «MED ungdom i fokus» for å medvirking fra ungdom i prosessen med å videreutvikle tjenesten.

Tiltak 12: Videreføring av Flere Farger Vefsn 2018 - 2022

Ansvar: Vefsn Kulturskole

Kostnad: 650.000 kr pr. år.

Økonomisk konsekvens: Internt spleiselag mellom kultur, oppvekst, Barne- og ungdomstjenesten, NAV, flyktningetjenesten m.fl, samt ekstern finansiering.

Om tiltaket

«Flere Farger Vefsn» er en del av det multikulturelle kunstprosjektet *Fargespill*, som oppstod i Bergen i 2004. I «Flere Farger» er barn og ungdom fra hele verden, inkludert Norge, aktører i ei musikalsk forestilling. De fleste av barna og ungdommene har kommet til Norge som flyktinger og asylsøkere, og det er disse unge, lovende aktørene som danner grunnstammen i prosjektet.

«Flere Farger» er et musikalsk møte med unge menneskers historie om hvem de er og hvor de kommer fra, synliggjort gjennom musikk og dans fra deres respektive land og vår norske folkemusikk. I «Flere Farger» er det musikken og kunsten som er i fokus, og barna og ungdommene regnes utelukkende som ressurser der de får lov til å gi av og dele sine kulturelle skatter.

Involverte, forberedelser og forestillinger

Forestillingen «Flere Farger Vefsn – Sangen om Fjellet» ble satt opp i Mosjøen Kulturhus 24. & 25. mai 2018, i et samarbeid mellom Vefsn Kulturskole og Mosjøen skole (mottaksskole), samt Flyktningetjenesten i Vefsn kommune og Flerkulturelt barneteater. Det ble vist til sammen fire forestillinger, tre av disse i samarbeid med Den Kulturelle skolesekken i Vefsn kommune. Alle grunnskoleelever i kommunen så forestillingen i tillegg til elever på Voksenopplæringa. Det ble holdt en åpen kveldsforestilling. Totalt antall publikum var omtrent 1700 stk.

Forberedelser og øving til *Flere Farger Vefsn* ble gjennomført fra desember til mai, både i

skoletiden og på ettermiddagene gjennom ulike workshops. Workshopene på ettermiddagene var spesielt rettet mot ungdommer og unge voksne. Dette ble gjennomført av Vefsn Kulturskole i samarbeid med blant andre Boba Ponjavic og Mohammed Ahmad i Flerkulturelt barneteater.

Aktører

80 barn, unge og voksne i alderen 6 – 25 år fra ulike land – blant annet Syria, Afghanistan, Somalia, Russland, Estland, Kroatia, Romania, Kenya, Norge, Angola, Thailand og flere. 6. trinn ved Mosjøen skole og kulturskolens musikalelever var ressursklasser i prosjektet.

Flere Farger Vefsn er støttet av:

Flyktningefondet i Vefsn kommune, Helgeland Sparebanks gavefond, Mosjøen Apotek, RYK/Nordnorsk Jazzsenter, Nordland Fylkeskommune og Norsk Kulturskoleråd

Effekter av tiltaket

Gjennom forestillingen «Flere Farger Vefsn» har inkluderingsarbeidet i kommunen blitt synliggjort og satt tydeligere på dagsorden enn tidligere. Prosjektet har skapt en opplevelse av samhold og identitet, både for aktørene og publikum med utenlandsk bakgrunn og for norske barn og unge. Vi har klart å involvere flere multi-etniske barn i kulturskolens ordinære fagtilbud og ti av guttene skal nå være med på kulturskolens storsatsing våren 2019, musikalen «Hairspray.» Hairspray handler om integrering i Amerika på 60-tallet, satt i en humoristisk kontekst. Den er dagsaktuell og en fin oppfølging av det inkluderingsarbeidet vi har startet gjennom «Flere Farger.»

Videreføring av tiltaket

Vefsn Kulturskole gjennomfører framover ukentlige «Flere Farger- samlinger.» Her vil vi prøve å ivareta aktørene som har vært med i prosjektet, inkludere nye barn og unge og skape en møteplass og aktivitet de kan være med på i sin fritid. Dette er gratis, i tråd med AlleMed og

Fritidserklæringen, og kulturskolen går inn med lærerressurser til dette. Innholdet her er av ulik karakter, men der tanken om å gi og dele det beste fra våre kulturer, fortsatt er helt sentral. Målet er å gjennomføre forestillinger annethvert år, og de ukentlige samlingene skal forberede aktørene til neste «Flere Farger- forestilling» våren 2020 og våren 2022.

Felles prioriteringsliste og økonomiske rammer.

Kostnadskrevende tiltak:

Prioritet	Tiltak	Benevnelse	Søknadssum (1000 kr)			
			Nye kostnader			
			2019	2020	2021	2022
1	1	Familiens hus	1.000,000,-	1.000,000,-	1.000,000,-	1.000.000.-
2	3	Arbeid og aktivitet (Driv)	1.000,000,-	1.000,000,-	1.000,000,-	1.000.000.-
3	4A	Driftsutgift Kombinasjonsklassen	1.000.000,-	1.000.000,-	1.000.000,-	1.000.000,-
4	4B	Driftsutgift Moderasjon SFO	375.000,-	375.000,-	375.000,-	375 000,-
5	5	Minoritetsveileder i barnehage	750.000,-	750.000,-	750.000,-	750.000,-
6	8	Inkluderingskonferanse	50.000,-	55.000,-	60.000,-	65.000,-
7	12	Flere Farger Vefsn	650.000,-	650.000,-	650.000,-	650.000,-
Sum			4.825.000.-	4.830.000,-	4.835.000,-	4.840.000,-

Kvalitetssikring

Følgende rutiner gjelder som kvalitetssikring for oppfølgingen av denne planens innhold:

1. Det barnefaglige arbeidet skal være en del av kommunens planstrategi og kommuneplanen.
2. Det avgis en skriftlig statusrapport om denne planens foreslåtte tiltak til kommunestyrets møte i mai hvert år, første gang 2019 gjennom framlegging av inkluderingsregnskap.
3. I tråd med denne planens vedtatte prioriteringer fremmer rådmannen forslag til realisering av tiltak i den årlige behandlingen av økonomiplanen dersom ikke annet er bestemt av kommunestyret.

Det skal fremkomme opplysninger i økonomiplanens tekstlige del hvilke tiltak som er forankret i denne planen.

Ansvar for gjennomføring av denne rutinen: rådmannen

